

Przegląd zagranicznych opracowań naukowych

Sébastien Marmin, *Du respect du contradictoire dans le cadre de la procédure de contrôle et de sanctions administratifs des installations classées* (Poszanowanie kontrydiktoryjności w procedurze kontroli a sankcje administracyjne), „Études et observations des risques” 2013, N° 1, s. 85–93.

Zasada instancyjności zapewnia mechanizm kontroli administracyjnych sankcji, które nie spełniają wymagań prawnych. Szczególna procedura postępowania kontrydiktoryjnego ma istotne znaczenie w procedurze wymierzania sankcji administracyjnych.

Autor odwołuje się do przykładu z art. 514 ust. 1 francuskiego kodeksu o ochronie środowiska, który stanowi, że niezależnie od postępowania karnego, które może być wszczęte, kiedy inspektor lub ekspert powołany przez ministra znajdzie niezgodności z warunkami nałożonymi na administrowanego, prefekt prowadzący kontrolę umieszcza zawiadomienie o konieczności usunięcia nieprawidłowości w określonym terminie. Jeżeli po upływie terminu do wykonania odpowiedzialny nie zastosował się do tego nakazu, prefekt może nałożyć sankcję administracyjną przeciwko administrowanemu. Ten mechanizm nie był zmieniany w tekście prawnym przez dziesięć lat, ale stopniowo został dopracowany w orzecznictwie, szczególnie w odniesieniu do praw do obrony podmiotu odpowiedzialnego za delikt administracyjny w postępowaniu administracyjnym, a także w zakresie wprowadzenia w życie zasady postępowania kontrydiktoryjnego.

W artykule poruszone są kazusy dotyczące naruszeń dokonanych przez organy stosujące sankcje administracyjne. Głównym problemem na tle rozpatrywanych spraw było to, czy nieprzesłanie sprawozdania z kontroli instancyjnej organu stanowi uchybienie proceduralne skutkujące uchyleniem nałożonej sankcji. Sędziowie sądu administracyjnego odpowiedzieli na to pytanie twierdząco, wskazując, że jest to naruszenie procedury administracyjnej. To rozwiązanie opiera się na konieczności zapewnienia zasady kontrydiktoryjności, która ma zastosowanie nawet na etapie postępowania administracyjnego zmierzającego do nałożenia sankcji administracyjnej. Autor podkreśla, że stosowanie zasady kontrydiktoryjności w doktrynie i w orzecznictwie stanowi kwestię sporną, ponieważ brakuje jasno określonych podstaw prawnych stosowania tej zasady w postępowaniu administracyjnym.

Autor postuluje, by zasady kontrydiktoryjności przestrzegać w sprawach obywateli w ich stosunkach z administracją w kontekście realizacji art. 514 ust. 1 kodeksu o ochronie środowiska na etapie wymierzenia sankcji.

W treści artykułu opisany został sposób prowadzenia postępowania dowodowego na etapie wezwania do usunięcia uchybienia, a także na etapie zmierzającym do ustalenia wysokości sankcji administracyjnej za szkodę w środowisku.

Całe opracowanie koncentruje się na opisie praktycznego zastosowania zasady kontrydiktoryjności jako podstawowej gwarancji prawa do obrony administrowanego odpowiedzialnego za naruszenie prawa. Jednakże przepisy kodeksu o ochronie środowiska zawierają liczne wyjątki od tej zasady, np. nie stosuje się jej w przypadku awarii lub nadzwyczajnych okoliczności albo gdy jej realizacja mogłaby zagrozić porządkowi publicznemu lub stosunkom międzynarodowym.

Art. 514 ust. 5 kodeksu o ochronie środowiska ustanawia procedurę kontroli poprzez inspekcję administrowanego. Pierwszym etapem kontroli jest zawiadomienie o podjęciu czynności kontrolnych nie później niż czterdzieści osiem godzin przed wizytą w przedsiębiorstwie. Weryfikacja zgodności przebiegu kontroli z prawem odbywa się z poszanowaniem zasady kontrydiktoryjności.

Organ administracyjny ma możliwość wyboru sankcji administracyjnych wobec popełniającego delikt. W każdym przypadku jednak kara może zostać nałożona tylko wówczas, gdy odpowiedzialny po kontroli i stwierdzeniu uchybień nie usunie ich we wskazanym terminie.

Autor przywołuje kasus francuskiej firmy Oxymine Company SA¹. W tym przypadku wobec skarżącej spółki, która prowadziła działalność polegającą na suszeniu i mieleniu rud manganu, wszczęte zostało postępowanie kontrolne. Sąd administracyjny stwierdził jednak naruszenie procedury ze względu na uniemożliwienie sprzeciwienia się wnioskowi pokontrolnym i złamanie zasady kontrydiktoryjności.

Lucyna Staniszevska

---

¹ 16 CAA Versailles, 26 juin 2009, n° 07VE01465, Société Oxymine SA, Environnement n° 1, janv. 2010, comm. 7.